

Gryglewski, Ryszard W.

Sprawozdanie z sesji naukowej z okazji setnej rocznicy ufundowania Muzeum Wydziału Lekarskiego UJ

Medycyna Nowożytna 7/2, 191-192

2000

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z sesji naukowej z okazji setnej rocznicy fundowania Muzeum Wydziału Lekarskiego UJ

12 maja 200 roku w Krakowie odbyła się sesja naukowa poświęcona 100-leciu istnienia Muzeum Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, która stanowiła część historyczną Międzynarodowego Zjazdu Anestezjologów. Muzeum Wydziału Lekarskiego UJ jest najstarszą tego typu placówką w Polsce i jedną z najstarszych w Europie. Powstało ono dnia 27 kwietnia 1900 roku dzięki usilnym zabiegom profesora chorób wewnętrznych Walerego Jaworskiego. Mimo licznych przeciwności losu zdołało przetrwać i zachować bogatą tradycję dziejów polskiej medycyny.

Pierwotny plan zakładał zorganizowanie sesji pt. "Muzealnictwo uniwersyteckie – cele i zadania". Niestety wobec dużej ilości imprez związanych z jubileuszem Wszechnicy Krakowskiej i, co za tym idzie, uszczupleniu środków finansowych należało ograniczyć się do skromnej, jednodniowej sesji naukowej odbytej w gmachu Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego. Sesja ta w ogóle mogła dojść do skutku dzięki przyjaznej i pełnej zrozumienia postawie organizatorów Międzynarodowego Kongresu Anestezjologów, który miał miejsce w Krakowie w dniach od 10 do 13 maja 2000 roku.

Sesję poranną otworzył kierownik Katedry Historii Medycyny UJ i Dyrektor Muzeum Historii Medycyny UJ prof. Zdzisław Gajda, przypominając zebrany o początkach muzealnictwa medycznego w Krakowie oraz o osobach, dzięki którym muzeum mogło powstać i działać w mijającym właśnie stuleciu.

Pierwszy został wygłoszony referat Wicedyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie p. Marka Mroza pt. *Muzealnictwo krakowskie na przełomie wieków XIX i XX*. Stanowił on cenne wprowadzenie do dyskusji na temat krakowskiego muzealnictwa na przełomie wieków, a więc w czasie kiedy miało swój początek Muzeum Wydziału Lekarskiego UJ.

Następnie głos zabrał prof. Julian Dybiec prezentując zebrany referat pt. *Rozwój muzealnictwa uniwersyteckiego w Krakowie*. Prelegent zwrócił szczególną uwagę na specyfikę prowadzenia placówek muzealnych związanych z wyższą uczelnią, a w szczególności z Uniwersytetem Jagiellońskim oraz zaprezentował rys historyczny dotyczący dziejów Muzeum UJ.

Trzecim w kolejności był referat prof. Zdzisława Gajdy pt. *Muzeum Wydziału Lekarskiego z perspektywy czasu*. Prelegent przedstawił krótki rys historyczny opisujący początki tworzenia

muzeum i gromadzenia zbiorów, a także rolę, jaką pełniło i pełni nadal w zachowaniu dorobku minionych pokoleń lekarzy. Równocześnie podkreślił częsty brak zrozumienia dla istoty, jak i funkcji tego typu placówki, co przejawiało się w licznych próbach rozwiązania placówki i ograniczaniem do minimum funduszy na jego działalność.

Po krótkiej przerwie rozpoczęła się druga część sesji porannej. Głos zabrała doc. Zofia Podgórska-Klawe, która wygłosiła referat pt. *Zachodnie Muzea Medyczne*. Referat dotyczył w głównej mierze sposobów tworzenia i właściwego eksponowania zbiorów muzealnych w państwach Europy Zachodniej. W swoim wystąpieniu prelegentka zwróciła szczególną uwagę na dbałość, z jaką starano się zachować zbiory zabytków związanych ze szpitalnictwem, przywołując tutaj przykłady takich placówek we Francji, jak również omawiając strukturę organizowania i udostępniania zbiorów Wellcome Museum of the History of Medicine.

Na sesję popołudniową składał się cykl siedmiu referatów, które korespondowały z głównym jej tematem: "Historia medycyny okołoperacyjnej". Tej części obrad przewodniczyli prof. prof. Witold Jurczyk i Zdzisław Gajda.

Pierwszy, otwierający sesję popołudniową referat pt. *Jak doszło do powstania oddziałów okołoperacyjnych* wygłosił prof. dr hab. Witold Jurczyk. Prelegent omówił w nim historię medycyny okołoperacyjnej zwracając szczególną uwagę na liczne trudności, z jakimi przyszło się borykać lekarzom anestezjologom, by ich pracę naleźycie doceniano i zechciano spojrzeć na anestezjologię jako na odrębny i ważny dział nauk medycznych. Pozostałych sześć referatów to: W. Jurczyk, M. Sikorski, *Z kart historii anestezjologii w Polsce*; T. Szreter, *Wpływ nadzoru krajowego na rozwój anestezjologii w Polsce*; M. B. Marciniak, *Od trzciny bambusowej do maski krtaniowej*; K. Duda, S. Niewiadomski, J. Ciećkiewicz, *Historia badań metabolicznych w chirurgii krakowskiej*; J. Składzień, M. Modrzejewski, M. Podziorny, H. Muszyński, T. Macheta, P. Stręk, *Trudności okołoperacyjne w leczeniu chorych z rakiem krtani*; T. Brama Szczepanik, *Historyczne aspekty leczenia krwią chorych operowanych z powodu raka krtani w materiale Kliniki Otolaryngologicznej CM UJ*. W sumie dawały one przejrzysty zarys historii anestezjologii, rozwoju jej metod badawczych, jak i praktycznych działań podejmowanych przez lekarzy tej specjalizacji.

Prócz spotkań naukowych Zjazdu Anestezjologów zorganizowano także liczne imprezy towarzyszące ze zwiedzaniem kopalni soli kamiennej w Wieliczce włącznie.